

Johann Bacmeister

Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Joannes Bacmeisterus, D. Med. & sup. Math. Prof. P. Ad Exequias, Quas Viro ... Dn. M. Joanni Herberdingio, Ad aedem Spiritus S. hic Rostochii Pastori optime merito, Marito ac Parenti suo desideratissimo Vidua & Liberi Moestissimi, hodie hora prima in Templo Jacobaeo paratas cupiunt, Omnes omnium Ordinum Cives Academicos sedulo invitat : [P.P. Rostochii sub Sigillo Rectoratus X. Iulii, Anno 1671.]

Rostochii: Kilius, [1671]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn771234570>

Druck Freier Zugang

Bacmeister, J.,
in J. Herberding.

Rost. 1671.

41

PROGRAMMA,

Quo
RECTOR

VNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

JOANNES BAC-
MEISTERUS, D.

Med. & sup. Math. Prof. P.

Ad
EXEQUIAS,

Quas VIRO

Reverendo, ac Clarissimo

D. N.

M. JOANNI
HERBERDINGIO,

Ad ædem Spiritus S. hic Rostochii Pastori

optimè meritò, Marito ac Parenti suo
desideratissimo

Vidua & Liberi Mœstissimi, hodiè horâ primâ in Tem-
plo Jacobæo paratas cupiunt,

Omnes omnium Ordinum CIVES ACADEMICOS
sedulò Invitat.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr.

Agna est non tantum in
Sacris literis, sed prophanis etiam
Scriptoribus *Senectus* laus & com-
mendatio. Quis enim in legendis Bi-
bliis vel mediocriter versatus igno-
rat, qualibus & quantis præconiis
Spiritus Sanctus Senium exornet, &
quanti semper Senes fecerit JEHO-
VAH. Liquidò hoc ex solius Moysis
Historiâ manifestissimum; Testantur
idem tum Jobus, tum Prophetæ, tum
sapientissimus Regum Salomon.

Coram cano capite quippe surgendum & personam Senis honoran-
dam jubet Levit. 19. & inter gravia crimina in Lib. Sap. illud annu-
meratur, non parcere Veterano, nec revereri Canos, quando, Ne te,
inquit, prætereat narratio Seniorum, ipsi enim didicerunt à patri-
bus suis; & porrò: Quam speciosum canitici judicium, quam speti-
osa Veteranis sapientia, & gloriosus intellectus & judicium. Corona
Senum multa peritia, & gloria illorum timor DEI. In antiquis est
sapientia, & in multo tempore prudentia. Ut jam tacito præteream
pede, promissionem vitæ longioris Præceptum de parentibus hono-
randis sanctè observantibus tanquam singulare præmium, à summo
Numine factam. Ne tamen reverentiam Senum ex Christiana dun-
taxat disciplina receptam fuisse existimemus, Ægyptios intueamur
necessum est, qui Senes semper maximà cum observantia venerati
sunt: Herodoto namque referente, apud eos juniores majoribus natu
obvii cedebant de via & deflectebant, advenientibusque è sedili assur-
gebant, De Lacedæmoniis notum quoque est, nusquam tantum tribui,
ætati

etati, nec Senectutem ullibi locorum fuisse honoratiorem quam Lacedamone. Alexander insuper Magnus tanti Senium æstimavit, ut à nemine ordines duci voluerit, nisi à Sexagenariis, quod etiam à multis aliis Populis observatum est. Omnium autem aliorum instar esse poterit, quod Gellius de Romanis refert, quando; Novimus, inquit, apud Romanos olim neque generi, neque pecuniæ præstantiorem honorem quam ætati tributum fuisse, ita ut majores natu à minoribus colerentur, ad Deorum propè & Parentum vicem, atque omni in loco, in omnique specie honoris priores potioresque haberentur. Quin relatum extat, Senectuti juventutem ita cumulatam honorem reddidisse, ut majores natu tanquam communes Adolescentum patres essent. Hincque eleganter Valer. Max. juvenes Senatus die, aliquem ex P. C. aut propinquum aut paternum amicum ad Curiam deducebant, affixique valuis expectabant, donec reducendi etiam officio fungerentur. Invitati ad cœnam diligenter quærebant, quinam ei Convivio essent interfuturi, ne Senioris adventum discubitu præcurrerent, sublataque mensa priores consurgere & abire patiebantur. Quamvis autem tanta semper Senum fuerit dignitas & Senectutis laus: quamvis omnium hominum, cujuscunque conditionis & ordinis illi sint, votis desideretur: Multis tamen illam & variis incommodis atque infirmitatibus subjectam deprehendimus. Ad senectutem enim tanquam officinam suam omnia humana congregantur. Audit illa, tristes, querula, morosa, tenax, pertinax, iracunda, infelicitatis & incommodorum thesaurus, quâ adveniente deficiant Vires, oculi caligent, caput tremat, facies rugetur, articuli vacillent, crines defluant, dentes putrescant, aures obsurdescant, corpus incurvescat, & secundum Poëtam

Non habitus, non ipse color, non gressus euntis,

Non species eadem, quæ fuit ante, manet.

Nec cœlum spectare licet, sed prona Senectus,

Terram à quâ genita, & quo reditura, videt.

De quibus Senectutis annis elegans illud extat in Sacris literis Ecclesiastici monitum cap. 12. Memento Creatoris tui in diebus juventutis tuæ, antequam veniat tempus afflictionis, & appropinquent anni, de quibus dicas, non mihi placent, antequam obtenebrascat Sol & Lumen & Luna & Stella, & revertantur nubes post pluviam. Quando commovebuntur custodes domus
& nu-

& nutabunt Viri fortissimi, & otiosa erunt molentes in minuto numero, & tenebrosæ videntes per foramina, & claudent ostia in plateâ in humilitate vocis molentis, & consurgunt ad vocem volucres, & obsurdescent omnes filia carminis. Excelsa quoq; timebunt & formidabunt in viâ, florebunt amygdalus & inpinguabitur locusta, & dissipabitur capparitis. Quoniam ibit homo in domum æternitatis sua & circumibunt in Plateâ plangentes, antequam rumpatur funiculus argenteus, & recurrat vitta aurea, & conteratur hydria super fontem, & confringatur rota super cisternam, & revertatur pulvis in terram suam, unde erat, & spiritus redeat ad DEum qui dedit illum. Quibus verbis Senectutis gravamina obscuriore quidem allegoriâ sed nihilominus graphicè admodum describuntur. Licet autem omnibus hisce jam enumeratis malis infestetur Senectus: Quid est tamen, cur ista tantopere curemus, ac non multo magis contemnamus? Rugæ arant vultum? animum occupare non possunt? Incurvatus es ad terram? natura te principii tui simulque finis admonet; terra enim es & in terram reverteris. Tremet caput? at mens pia est immota. Res tuas agere nequis? Senem, nisi quæ mentis agere non decet. Valetudo, robur, velocitas te deserunt? Virtus tamen & pietas manet, nec cessura senio nec morti. Alia mala te excruciant divexantque? in portu ecce jam stas mox subducturus navim tuam in terram quietis, senio te paulatim ad finem deducente, ita ut Mors cum voluptate potius quam dolore contingat. O rem præclaram & omni admiratione dignam Senium honestum! Tali senio honesto divinitus dotatus fuit Vir Reverendus Admodum & Clarissimus DN. M. JOANNES HERBERDINGIUS, Pastor ad ædem S.S. fidelissimus & optimè meritis, qui ultimum ferè punctum annorum illorum, quos Regius Propheta David hominibus constituit, egressus, vitæ factur in timore Domini bonam militans militiam hujus Mensis die secundo vitæ caducæ carceres relinquens in caelestem patriam placidè migravit, ibidemque coronâ æternâ redimitus & cinctus in coetu electorum veluti lucidissima stella coruscat. Cæterum, ut pro more & consuetudine laudabili paucis vitæ ipsius perstringamus stadium; In lucem hanc editus est Lubecæ Libera Imperii Civitate anno post matum Christum MDX CIII. Mense Augusto, Parentibus optimis. Patre quidem spectatæ integritatis, Viro DN. JODOCO, Harberding/

ding / Mercatore & Cerevisiario Lubecense, ex Westphalia oriundo
Matre verò Agneta Giesen / Fœminâ honestissimâ, qui hunc suum
Filium, postquam lavacro Regenerationis & Renovationis in Spiritu
S. per Baptismum, Ecclesiæ insertus, & in albo cœlestis Reipubl.
pro Cive adscriptus esset, ab ineunte statim ætate in pietate & verâ
DEI agnitione educarunt. Cumque disponente ita summo Numine,
adhuc Infans Patre charissimo orbaretur, Mater dulcissima nihil
quicquam eorum in se passa est desiderari, quæ ad educationem Filii
& institutionem in literis primæ ætati convenientibus & moribus
honestis ad elegantiam & civilitatem compositis facere poterant.
Nam & Ludo literario Lubecensi & publicis ejusdem Magistris eum
informandum tradidit; apud quos ita se gessit, ut & literas ipsas a-
lacriter arriperet, & pietate ac modestiâ ætatem commendaret, nec
non officiis obedienti filio convenientibus Matrem exhilararet.
Quam illius industriam, modestiam atque obedientiam cum sollicita
Mater non sine tacito gaudio animadverteret, facultatibus autem
illis, quæ ad ulterius promovenda Filii studia requirebantur destitue-
retur, omnes nervos in id intendit, quo illum alicujus Viri honoratio-
ris fidei, candori ac liberalitati committeret. Exposuerat vix hæc ani-
mi sui sensa Viro Reverendo pl. & Clarissimo DN M. ARNOLDO
STOLTERFOTO, tum temporis Pastori ad D. Mariam quæ Lube-
cæ est vigilantissimo, jam dudum pie de mortuo, Confessionario
suo. Ecce! Venerando olim nunc cheu! desideratissimo Dn. Pa-
renti meo p. m. MATTHÆO BACMEISTERO, Archiatro
quondam Saxo-Lauenburgico & Physico Luneburgensi Rostochio,
Chilonium per Lubecam tendenti Adolescens hicce ab Affine suo
jam nominato DN. STOLTERFOTO sistitur, qui ingenua ipsius
Indole commotus, statim non solum secum in Hollatiam abduxit, sed
& ibidem fidelium Præceptorum ulteriori informationi commisit,
quorum opera etiam tam diu gnaviter usus est, ut tum à Dn. Parente
meo p. m. tum à Præceptoribus suis dignus judicatus sit, qui ad cape-
sendum uberiolem Ingenii cultum in Pedagogium tum temporis
Ducale, nunc Regium quod Sedini est, mitteretur. In quo per aliquot
annos subsistens omni studio in id intentus fuit, ut curriculo artium
trivialium absofuto, animi solum diligenti culturâ præpararet ad ec-
cipiendam in Scholis Regiis superiorum Disciplinarum Sementem.
Cumq;

Cumque jam Viris doctis aptus videretur, qui publicas superiorum artium & Disciplinarum lectiones cum fructu audire posset, Academiam hanc nostram ingressus est, omnesque ingenii nervos per octo annos in id intendit, ut fundamenta literarum humaniorum in Scholis atque Gymnasio non infeliciter posita, altius atque altius majoris Magisterii opera erigeret. Verum enim verò, ut sunt frequentes modicæ fortis vicissitudines, novâ ratione paupertati succurrere debuit; cumque ab Amplissimâ Facultate Philosophica Magisterii titulo & honore condecoratus esset, quorundam Civium oppiduli Tesselensis Liberis instituendis operam navavit. A quibus tandem ob summam & raram hoc seculo in Discipulos fidem ægrè, bonâ tamen cum gratiâ dimissus Anno M. DC. XXVII. die XXII Martii Scholæ hujus oppidanæ Sub-Conrector volente ita ac jubente Ampliss. Senatu Rostochiensi, proclamatus est, cui arduæ satis ac promolestæ functioni uti juventutis instituendæ non vulgaris artifex per integrum Decennium tanta cum fidelitate præfuit, ut Senatus Oppidanus illum à functione Scholasticâ ad Ecclesiasticam stationem vocare, inq; locum Viri Reverendi & Clarissimi DN M ZACHARIE Deutschen / Pastorem ad ædem Spiritus Sancti Anno M DC. XXXVII. die 5. Januarii, constituere non dubitaret. Quam provinciam cum legitime vocatus sibi imponi passus esset, memor semper fuit Verborum augustorum & penetrantium D. Apostoli Pauli, quibus muneris hujus amplitudinem atq; excellentiam, nec non Operariorum requisita clare satis exprimit. Summo namque studio XXXIV. Annorum decursu curavit, ut impositum sibi officium digne exornaret, Verbis factoque omnis innocentia præberet exemplum, studeret modestia, non plus saperet, quam oportebat sapere, proprio arbitrio omnia non dirimeret, nec præfractè contenderet, vel meliora suadentibus obganniret; Norat enim optimè, omnium oculos in Pastorem Ecclesiæ dirigi, domum ejus & conversationem quasi in specula constitutam Magistræ esse publicæ disciplinæ, maleque intercessorem pro culpis aliorum fieri, quem proprium depravaret piaculum. Anno M DC XXXII in utriusque fortis sociam sibi elegit Virginem pudicissimam ELISABETHAM DN: BARTHOLDI Bischoffs Notarii quondam publici Filiam; Una conjugum mens, unus animus, idem velle & idem nolle concordiam aliquot annorum & fecunditatem sex Liberorum elicit, e quibus

ē quibus JOANNES, BARTHOLDUS, AGNES INGEBORG,
& DAVID, adhuc superstites, JACOBUS verò & alius, qui in ipso
utero materno vitam cum morte commutavit, Dn. Parentem obitu
suo antevertent. Verum primum hocce Conjugium non fuit
admodum durabile. In ipso namque puerperio ultimo tot Libero-
rum parentem lugens amisit, & tot pignoribus firmatum amorem
interrumpi videre coactus est. Consilium retinendæ Viduitatis,
molestiæ officii, aggravescens propemodum ætas, & aliquot parvulo-
rum educatio mutarunt. DEO igitur sic disponente solitudinem
edulcavit, Anno M.DC. XLIII. Lectissima Virgo MARGARETHA
Viri Admodum Reverendi Amplissimi & Excellentissimi DN. JO-
ANNIS TARNOVII, S.S. Theol. D. & Prof. hujus Academiæ quon-
dam famigeratissimi Filia, cum quâ annos XXVIII. summa intran-
quillitate & concordia transiit, & divinâ interveniente benedictione,
ex eadem Liberos Octo suscepit, Filios quatuor, JACOBUM, JOA-
CHIMUM CASPARUM, HENRICUM & JOACHIMUM, toti-
demque Filias, DOROTHEAM, ELISABETHAM I, MARGA-
RETHAM & ELISABETHAM II. ex quibus duo filii & tres Filie
fatis jam concesserunt, reliqui adhuc sunt superstites, & cum Matre
dulcissimâ in acerbissimo ob Parentis charissimi obitum versantur
luctu. Sæpius piè demortuus sibi gratulatus, quod Liberos quasi
olivarum plantas circum mensam suam videret. Vidit enim natos
natorum, ex secundo genito prioris Matrimonii BARTHOLDO
Hatzia Arithmeticam Germanicè profitente unicam Filiam: ex ter-
tio genito DN. M. DAVIDE ante tres annos electo hic Diacono Pe-
trino ejusdemque Uxore MARGARETHA SOPHIA Viri Rev. pl.
& Clarissimi DN. M. JOANNIS CENZLERI Superintendentis Rev.
Ministerii Rostochiensis quondam gravissimi Filiâ, unum Filium, qui
Dn. Avum in vitam æternam præcessit, & unicam Filiam adhuc super-
stitem. Gavifus insuper valdè est, quod non solum Filium jam nomi-
natum DN. M. DAVIDEM ad functionem Ecclesiasticam legitimè
evectum sed & primogenito Dn. JOANNE, J. U. C. nuperrimè ex Hol-
satia reduci Virginem Castissimam ANNAM MARGARETAM,
Viri Nobilissimi ac Consultissimi DN. SIMONIS JOANNIS
GUTZMARI, J. U. D. & Practici famigeratissimi, Affinis nostri ho-
noratissimi desponsatam in decrepitâ hâc suâ ætate videre sibi a DEO
- ter

ter opt. max. concessum sit. Incommoda Senectutis & morbos, quibus cum interdum confictatus est, itemque ipsum finem vitæ Experientissimus & Clarissimus DN. D. PAULUS JOACHIMUS STOCKMANNUS, Med. D. & Practicus apud nos felicissimo sequentibus verbis expressit, quæ, prout nobis oblata sunt, curavimus hic inseri. Venerandus, nunc beatus noster Senex per integrum anni spatium & quod excurret valetudinarius fuit ob humorem scorbuticum, qui Pulmonibus insensu asthma & summam respirandi difficultatem sæpissime excitavit. Cumque hoc symptoma quoddam intervallum daret, tandem viribus profraus, accedente Senectute, quæ ipsa per se morbus est, d. 2. Julii circa decimam matutinam grato quasi somno oppressus placide expiravit. Quemadmodum enim suâ sponte nulla vi adhibitâ consumptus ignis extinguitur & poma ex arboribus si quasi cocta decidunt; ita Senibus ut plurimum vitam aufert ipsa maturitas. Hoc suo probavit exemplo piè noster defunctus Senex, qui, uti exoptavit, placide & sine minimo doloris indicio animam exsolvit seßam in senili corpore, & instaurari novâ & celesti vitâ avidam. Quæ cum ita sint, causam nullam esse puto, ut vel nos vicem venerandi hujus ferè Octogenarii Senis & emeriti Ecclesia Ministri dolcamus, vel ejus Uxor, Liberi & Propinqui obitum longævi Mariti, Parentis & Affinis, lugeant, cujus præsentia, consilio, auxilio usi, quæ ab illo acceperunt beneficia sine querela ad posteros transmittant. Imitemur, O Cives Academici, Virum pietate, candore, probitate præditum ac defunctum, & frequentia nostra in funere ducendo testemur seriò, nos Virtutes istas amare, & præmium vitæ longævæ à DEO summo dispensatore & arbitro expectare.

P. P. Rostochii sub Sigillo Rectoratus X. Julii,
Anno 1671.

GK

de quibus JOANNES, BARTHOLDUS, AG
& DAVID, adhuc superstites, JACOBUS vero
utero materno vitam cum morte commutavit,
suo anteverterunt. Verum primum hocce
admodum durable. In ipso namque puerperi
rum parentem lugens amisit, & tot pignoribus
interrumpi videre coactus est. Consilium
molestia officii, aggravascens propemodum at
rum educatio mutarunt. DEO igitur sic dis
edulcavit, Anno M.DC. XLIII. Leditissima Virg
Viri Admodum Reverendi Amplissimi & Ex
ANNIS TARNOVII, S.S. Theol. D. & Prof: h
dam famigeratissimi Filia, cum qua annos XX
quillitate & concordia transegit, & divina inter
ex eadem Liberos Octo suscepit, Filios quatuor
CHIMUM CASPARUM, HENRICUM &
demque Filias, DOROTHEAM, ELISABET
RETHAM & ELISABETHAM II. ex quibus
fatis jam concesserunt, reliqui adhuc sunt sup
dulcissima in acerbissimo ob Parentis charissi
luctu. Saepius pie demortuis sibi gratulatus
olivarum plantas circum mensam suam videre
natorum, ex secundo genito prioris Matrimo
Hatniae Arithmeticae Germanice proficiente
tio genito DN. M. DAVIDE ante tres annos
trino ejusdemque Uxore MARGARETHA
& Clarissimi DN. M. JOANNIS CENZLERI
Ministerii Rostochiensis quondam gravissimi
Dn. Avum in vitam aeternam praecellit, & unica
stitem. Gavissus insuper valde est, quod non sol
natum DN. M. DAVIDEM ad functionem E
vectum sed & primogenito Dn. JOANNE, J. U.
fatia reduci Virginem Castissimam ANNAM
Viri Nobilissimi ac Consultissimi DN. S
GUTZMARI, J. U. D. & Practici famigeratissi
moratissimi desponsatam in decrepita hac sua a

BORG,
in ipso
in obitu
on fuit
Libero
morem
luitatis,
arvulo
dinem
ETHA
N. JO
e quon
intran
dictione,
I. JOA
M, toti
ARGA
es Filia
Matre
rsantur
ds quasi
n natos
OLDO
ex ter
ono Pe
Rev. pl.
tis Rev.
um, qui
c super
n nomi
egitimè
ex Hol
ETAM,
ANNIS
stri ho
ADEO
ter

